

AD

tiënt wordt overgebracht. Zo wordt de darmflora weerbaarder tegen ziekmakers. De stukken natuur te worden afgegraven en braakgelegd zodat de natuur zichzelf kan herstellen. Dat kan tientallen jaren duren, want het bodemleven moet weer op gang komen. Als je op braakliggend land een dun laagje donorgrond strooit van bijvoorbeeld een stuk heideland, gaat dat proces

▲ Springstaartjes zetten organisch materiaal om in humus.

sneller. In de bodem van natuurgebieden wemelt het van de bacteriën, schimmels en bodemdierpjes. Het

effect is binnen zes jaar te zien, toonden onderzoekers van het Het Nederlands Instituut voor Ecologie aan. Overigens schijnt zich bij poeprtransplantaties iets mysterieus voor te doen: je kan ook angsten en depressies van je donor overnemen. Zou zo iets ook gelden voor de compost die je van een ander cadeau krijgt?

**Groet,
Gerda**

BEEST VAN DE WEEK

De 'pootloze' doet alles in volle vlucht

Wekelijks belicht bioloog Steven Smit een dier dat 's zomers geheid de kop opsteekt.

Wie: De gierzwaluw, in het Latijn *Apus apus*, de 'pootloze'.

Waar: Europese vogel, met uitzondering van de Poolcirkel. Het zijn die zwarte sikkeltjes die elkaar in elk dorpje

of stad krijsend boven je hoofd achterna zitten.

Wanneer:

Hoorbaar aanwezig van eind april tot begin augustus. Is nu al op weg naar zijn overwinteringsgebied. **Bijzonder:** Deze op

een zwaluw gelijkende vogel komt nooit op de grond. Eten, slapen,

baltsen en paren, gebeurt in volle vlucht. Alleen als ze nestelen, vliegen ze niet. Ze bouwen nestjes in spleten en gaten van daken en nissen in kerktorens en andere hoogbouw.

▼ Ongenode gasten in het hotel. ILLUSTRATIE

VUJSELAAR EN SIXMA

wel op wat de voorwaarden zijn. Soms moet je een document ondertekenen waarin staat dat je in de toekomst van verdere stappen zult afzien. Tekenen zo'n overeenkomst alleen als je ook écht tevreden bent met de oplossing."

Het gezin Van Dijk wist ter plekke tot een oplossing te komen. Lukt dat niet, dan heb je terug in Nederland ook nog mogelijkheden om een schadevergoeding te bedingen. Stuur na je vakantie een officiële brief naar de reisorganisatie. Is die aangesloten bij brancheorganisatie ANVR, dan moet

je dat binnen een maand na terugkomst doen. Op Consuwijzer.nl staat een voorbeeld van een klachtenbrief.

Kom je er niet uit met de reisorganisatie, dan kun je bij de Geschillencommissie Reizen met je klacht terecht. Je betaalt dan, afhankelijk van de reissom, maximaal 127,50 euro klachtengeld. De reisorganisatie moet wel aangesloten zijn bij de ANVR of zelfstandig staan ingeschreven bij de Geschillencommissie Reizen. Een uitspraak van de geschillencommissie is bindend. Als de reisorganisatie niet aangesloten is bij de

De lakens waren smerig en in de douche stond een laag water

— Linda van Dijk

geschillencommissie, rest alleen nog een gang naar de rechter.

Eis een realistische schadevergoeding. Soms is er direct aanwijsbare schade. Bijvoorbeeld omdat het kookstel in je appartement kapot was en je daarom buiten de deur moest eten. „Maar veel vaker is sprake van immateriële schade: de vakantie is bedorven. Dat noemen we 'derving van reisgenot'. In dat geval is het rekensommetje veel lastiger te maken. Weet in ieder geval dat je maximaal eenmaal de reissom als schadevergoeding kunt krijgen”, vertelt de jurist.

Betreft je klacht een deel van de reis, zoals bij Linda van Dijk, eis dan een percentage van de reissom terug. „Bij uitspraken van de Geschillencommissie Reizen komt de schadevergoeding doorgaans uit op 10 tot 25 procent van de reissom, maar het hangt natuurlijk af van het geval.”

Onderhoud

Hoeveel schade je hebt geleden blijft uiteindelijk subjectief. Even googelen levert deze beoordeling op van het Koh Tao Hillside resort: 'Sommige gasten vinden dat de kamers klein en gedateerd zijn en dat de hygiëne en het onderhoud kunnen worden verbeterd. Sommige gasten geven aan dat de hygiëne van de badkamers kan worden verbeterd.'

Maar niet iedereen is negatief. Zo is 'Ellen' uit België op Booking.com juist lyrisch over het Thaise resort: 'De hutjes met zeezicht hebben het mooiste zicht dat ik ooit had. 's Ochtends wakker worden met zicht op de ruisende zee: onbetaalbaar! Lekker eten in het restaurant en een zalig zwembad om de zonsondergang te bekijken.'

De prijs van je reis en het vakantie-land bepalen ook de hoogte van de schadevergoeding. „De Geschillencommissie Reizen heeft ooit een klacht over een vieze accommodatie in Thailand afgewezen omdat de standaard op het gebied van hygiëne daar volgens de commissie anders is”, vertelt jurist Van Dijk.

Ook kun je minder comfort verwachten bij een goedkope vakantie. „Boek je voor 300 euro een week Spanje in een 1-sterren hotel, dan weet dat je een heel eenvoudige badkamer krijgt. Maar natuurlijk moet hij wel schoon zijn.”

Linda van Dijk raadt vakantiegan- gers aan altijd actie te ondernemen als ze niet tevreden zijn over hun vakantieverblijf. „Veel mensen van onze groepsreis klaagden over het vakantiepark, maar namen geen contact op met de reisorganisatie. Zonde, want die kan dan ook niets voor je doen.”

SLECHTE ZAKEN

Bij deze hotels moet je niet vreemd opkijken als je vakantie slecht afloopt.

Stanley Hotel, VS

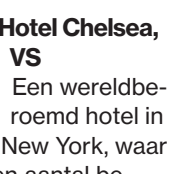
Het Overlook Hotel uit Stephen Kings *The Shining* was geïn-

spireerd door Colorado's Stanley Hotel. De geest van de oprichter van het hotel en zijn vrouw zouden er nog steeds rondwaren.

Hotel Chelsea, VS

Een wereldberoemd hotel in New York, waar

een aantal beroemdheden de laatste adem uitbliezen. Schrijver Dylan Thomas overleed er in 1953 aan een alcoholvergiftiging. Nancy Spungen, vriendin van Sex Pistols-bassist Sid Vicious, werd dood aangetroffen in de badkamer. Naar vermoeden werd zij doodgestoken door de bassist die een paar maanden later in hetzelfde hotel overleed aan een overdosis.

Grand Hyatt, Taiwan

Het gerucht gaat dat dit hotel op grond staat waar tijdens

de Tweede Wereldoorlog een gevangenkamp en executieplaats van de Japanners waren.

Karosta Prison Hotel, Letland

Dit hotel was tijdens de Tweede Wereldoorlog een gevangenis voor nazi's en sovjets. Je slaapt achter tralies en op de muren staan tekeningen van gevangenen.